

Nr 222.

Av herr **Petrén**, angående ändring i Kungl. Maj:ts förslag till utgiftsstat för statens sinnessjukhus.

Uti utgiftsstaten för statens sinnessjukhus har Kungl. Maj:t föreslagit den ändring, att skomakeriföreståndarna vid de större anstalterna, vilka hittills varit placerade i lönegraden B 10, skulle nedflyttas till lönegraden B 8. Initiativet till dessa hantverksföreståndares nedflyttning å löneskalan synes ha tagits av allmänna civiltjänstens lönenämnd (se femte huvudtiteln, sid. 213). För sin del hade medicinalstyrelsen i sin den 24 oktober 1924 avgivna skrivelse med utredning av frågan om hantverksföreståndarnas vid sinnessjukhusen placering å löneskalan förordat, att icke endast snickeri- och skräddeföreståndarna utan även skomakeriföreståndarna vid de större sinnessjukhusen — varmed här åsyftas sinnessjukhus med mer än 700 vårdplatser — bibehölles i lönegraden B 10. I denna skrivelse föreslog medicinalstyrelsen även, att målare och murare i föreståndarställning vid de större sinnessjukhusen, vilka vid den definitiva löneordningen för befattningshavare vid sinnessjukhus blivit placerade i B 8, skulle uppflyttas till B 10. Denna ståndpunkt har medicinalstyrelsen även bibehållit i senare skrivelser i ämnet. Däremot har medicinalstyrelsen uti sin den 30 juni 1930 ingivna skrivelse med förnyat förslag rörande hantverksföreståndarnas vid sinnessjukhusen löneplacering ansett sig »om också med tvekan icke böra motsätta sig en ändrad löneplacering för hantverksföreståndare i skomakeri» samt föreslagit, att »om en dylik ändrad löneplacering ansåges påkallad», de nuvarande föreståndarbefattningarna av 1:a klass i skomakeri ersattes med föreståndarbefattningar av 2:a klass.

Kungl. Maj:t har nu i den för nästa budgetår framlagda avlöningsstaten för statens sinnessjukhus, å *ena sidan* i strid med medicinalstyrelsens förslag men i överensstämmelse med allmänna civiltjänstens lönenämnds yrkande bibehållit måleri- och mureriföreståndarna vid de större sinnessjukhusen i deras nuvarande lönegrad B 8, å *andra sidan*, trots det att medicinalstyrelsen endast med stor tvekan velat vara med om skomakeriföreståndarnas vid de större sinnessjukhusen nedflyttning till B 8, föreslagit denna nedflyttning.

Enligt mitt förmenande har medicinalstyrelsen anfört mycket vägande skäl för måleri- och mureriföreståndarnas vid de större sinnessjukhusen uppflyttning från sin nuvarande lönegrad B 8 (hantverksföreståndare av 2:a klass) till B 10 (hantverksföreståndare av 1:a klass). Då det emellertid med hänsyn till nuvarande statsfinansiella läge kan vara rimligt, att även mycket välbefogade löneförbättringar få anstå till dess bättre tider inträtt, skall jag icke för närvarande göra något yrkande om ändring i måleri- och mureriföreståndarnas löneplacering. Däremot kan jag icke underlåta att yrka

avslag på Kungl. Maj:ts förslag att nedflytta skomakeriföreståndarna vid de större sinnessjukhusen från deras nuvarande lönegrad B 10 till B 8. I sin senaste skrivelse i detta ämne, avgiven den 28 augusti 1931, yttrade medicinalstyrelsen bland annat följande:

»Den tvekan, styrelsen uttalat beträffande en eventuell nedflyttning av de större sjukhusens skomakeriföreståndare till hantverksföreståndare av 2:a klass, föreläge fortfarande. En dylik lägre placering av skomakeriföreståndarna skulle frånsett dyrtidstillägg medföra en lägre årlig avlöningskostnad av allenast 4,380 kronor. Det syntes styrelsen kunna starkt ifrågasättas, huruvida denna besparing vore av sådan betydelse att den borde föranleda nedflyttning av ifrågavarande skomakeriföreståndare.»

Till detta påpekande må det tillägg göras, att denna besparing ingalunda inträder omedelbart utan — på grund av avlöningsreglementets bestämmelser — först efter hand som de nuvarande skomakeriföreståndarna, vilka erhållit konstitutorial som hantverksföreståndare av 1:a klass, hunnit att avgå från tjänsten. Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag innebär sålunda ingen *reell* besparing vare sig å nästa eller närmast därefter följande budgetårs utgiftsstat.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skall antalet vid sinnessjukhusen anställda skomakare successivt minskas, så att det i regel även vid de större sinnessjukhusen å skomakarverkstaden blir endast en arbetande hantverkare under vederbörande föreståndare. Som medicinalstyrelsen i sin ovanberörda skrivelse den 30 juni 1930 framhållit, kommer denna minskning i den utbildade hantverkspersonalen att medföra, att hantverksföreståndarna nödgas att i högre grad än vad dittills varit fallet inrikta sig på utbildning och handledning av patienter, varför deras uppgift såsom handledare skulle snarare ökas än minskas i betydelse. Med hänsyn härtill synes mig den planerade personalminskningen å skomakarverkstäderna icke utgöra något skäl för skomakeriföreståndarnas vid de större sinnessjukhusen placering i lägre lönegrad än de hittills innehaft.

Då Kungl. Maj:t föreslagit, att nio skomakeriföreståndare skola nedflyttas från lönegraden B 10 till lönegraden B 8, innebär ett yrkande om ifrågavarande befattningshavares bibehållande i lönegraden B 10, att antalet hantverksföreståndare av 1:a klass blir nio mera och hantverksföreståndarna av 2:a klass nio mindre än vad Kungl. Maj:t föreslagit.

I anslutning till vad här blivit anfört får jag sålunda hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts förslag till avlöningsstat för statens sinnessjukhus för budgetåret 1932—1933, att däri upptagas 31 hantverksföreståndare av 1:a klass i stället för av Kungl. Maj:t föreslagna 22 samt 99 hantverksföreståndare av 2:a klass i stället för av Kungl. Maj:t föreslagna 108.

Stockholm den 22 januari 1932.

Alfred Petré.